

Dr.T.R Mohanty

ସମ୍ବାହ - ୦୯

ନ.-୧୯୭ (ଓଡ଼ିଆ ବୁଲେଟିନ)

Nodal Officer

ତାରିଖ- ୦୧.୦୩.୨୦୨୪

(ସୌଜନ୍ୟ - ଓୟୁଏଚି ସ୍ଥିତ କୃଷି ପାଣିପାଗ ଉପ ବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

ବିଶେଷ ସୂଚନା

- ❖ ଫେବୃଆରୀ-ମାର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି ଝୁଡ଼ଙ୍ଗ, ଗୁଆଁର, କଖାରୁ, କାକୁଡ଼ି ଏବଂ ଚରଭୁଜ ଲଗାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ।
- ❖ ପନିପରିବା ଚାରା କୁ ଧୂଳି ତାପମାତ୍ରା ରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ❖ ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଜୀବାଣୁଜନିତ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦- ଗ୍ରାମ Copper Hydroxide ନାମକ ଔଷଧ କିମ୍ବା ୨୦୦-ଗ୍ରାମ Plantomycin ସହିତ ୬୦୦-ଗ୍ରାମ Copper Oxy Chloride ନାମକ ଔଷଧ, ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ମହିଷା ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଗଲେ, ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୮୦ ଗ୍ରାମ tebuconazole ୫୦% ସହିତ trifloxystrobin ୨୫% W.G. କିମ୍ବା isoprothiolane ୪୦ E.C. ୩୦୦ ମି.ଲି. ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ୬ ରୁ ୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଆଉଥରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ କାକୁବାଦାମ ଫସଲରେ ଚେର ଏବଂ କାଣ୍ଡ ବିକ୍ଷା ପୋକ ର ନିବାରଣ ପାଇଁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କିମ୍ବା ସୁତଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଗଛ ଛାଇ କୁ ହଟାଇ ଦିଅନ୍ତୁ (ଧାନ ରଖିବେ ଯେମିତି ଛାଇ ର ସର୍ବନିମ୍ନ ୫୦ ପ୍ରତିଶତ ରହିବ) ।
- ❖ ସୋରିଷ ଗଛରେ ଛୁଇଁ ଗୁଡ଼ିକ ହଳଦିଆ ବାଦାମି ରଙ୍ଗର ହୋଇ ପତ୍ର ଝଡ଼ିବା ଧରଣରେ ସକାଳ ସମୟରେ ଗଛ କାଟନ୍ତୁ । ତେରିରେ ଧଳା କଲେ ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଥାଏ। ଗଛ କାଟି ସାରିବା ପରେ ବିତା ବାନ୍ଧି ୫-୬ ଦିନ ଟାଣ ଖରାରେ ଶୁଖାଇ ଧଳା କରନ୍ତୁ। ଧଳା କରି ସାରିବା ପରେ ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ ସାଇତି ରଖିବା ପାଇଁ ଭଲ ଭାବରେ ଖରାରେ ଶୁଖାଇ ଜଳୀୟ ଧୂଳି ୮ ଶତକଡ଼ା ରଖନ୍ତୁ।
- ❖ ଆଳୁ ଲଗାଇବାର ୬୫-୮୫ ଦିନ ପରେ ଏହାକୁ ଧଳା କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆହୁରି ଯେମିତି ଧାନ ଦେବେ ଜମିରେ ଧଳାକାଣ୍ଡ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ହଳଦିଆ ରୁ ବାଦାମି ରଙ୍ଗ ହେଇଯାଇଥିବ । ଧଳା କରିବାର ୧୫ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଜଳସେଚନ କୁ ବନ୍ଦ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ଧଳା କରା ଯାଇଥିବା ଆଳୁ କୁ ଛାଇରେ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ରଖନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ପଚା ଆଳୁ କୁ ଲଗାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଚିନାବାଦାମ, ବିରି ଓ ମୁଗରେ ଧୂଆଁ ପତ୍ର ଗୋଟି ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଧରଣରେ ନିୟମିତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରି ଧୂଆଁ ପତ୍ର ଓ ପୋକ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି କ୍ଷୋଡ଼ଲିଓର ଥିବା ସାଙ୍ଗ ଆକର୍ଷକ ଯତ୍ନ ରୁ ୬ ରୁ ୮ ଟି ରଖନ୍ତୁ। ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟେ କିଆରି ରୁ ଧୂଳି କିଆରି କୁ ନ ଯିବା ପାଇଁ ହିତରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ କିଗ୍ରା Chlorpyrifos ୧.୫% D ଗୁଣ୍ଠ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଧାନ(ତାଳୁ):

କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକ

ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ର ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ଯୋଗୁଁ ଧାନ ଫସଲରେ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି। ଧାନ ଫସଲରେ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪-କିଲୋଗ୍ରାମ Chlorantraniliprole ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୮-କିଲୋଗ୍ରାମ Cartap hydrochloride ୪ G ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ, ସମାନ ଓଜନର ବାଲିସହ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଏକର ପ୍ରତି ୬୦-ମିଲି Chlorantraniliprole ଚରଳ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ।

ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଯେଉଁ ଚାଷୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ମାନେ ରୁଆ କିମ୍ବା କାଦୁ଼ ବୁଣା ଧାନ ରେ ପ୍ରାକ ଟୁଣକ ମାରି ପ୍ରୟୋଗ କରି ନାହାନ୍ତି ତେବେ ମିଶ୍ରିତ ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮୦ ମିଲି Bispyribac Sodium ନାମକ ଘାସମରା ଔଷଧ କିମ୍ବା Ethoxysulfuron ନାମକ ଘାସମରା ଔଷଧ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ଘାସ ୩ ରୁ ୪ ପତ୍ର ଥିବା ଧାନରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । କେବଳ ଚଉଡ଼ା ପତ୍ରୁଆ ଘାସ ଦମନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮ –ଗ୍ରାମ Metsulfuron methyl ଏବଂ Chlorimuronethyl ର ମିଳିତ ଘାସମରା ଔଷଧ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଆଖୁ:

ବିହନ ସତ୍ତା

ଆଖୁ ଲଗାଇବା ପରେ ମୁଖ୍ୟ ଜମିରେ ଏହି ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-ଗ୍ରାମ Carbendazim ଓ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ମାଟି କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଭିଜାନ୍ତୁ କିମ୍ବା ୪୦୦-ଗ୍ରାମ Metalaxyl ଓ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ, ୨୦୦- ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ବିରି ଓ ମୁଗ:

ପାଉଁଶିଆ ରୋଗ

ବିରି ଏବଂ ମୁଗ ଫସଲ ରେ ପାଉଁଶିଆ ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮୦୦ ଗ୍ରାମ Sulphur ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୩୦୦ମିଲି Hexaconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦ ମିଲି Propiconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୧୦୦-ମିଲି Penconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ ଯାହାକି, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଚିନାବାଦାମ:

ଧୁଆଁ ପତ୍ର ଗୋଟି ପୋକ

ଚିନାବାଦାମ ଫସଲରେ ଧୁଆଁ ପତ୍ର ଗୋଟି ପୋକ ରାସାୟନିକ ଉପାୟ ରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-ମିଲି Novaluron ଓ Indoxacarb ର ମିଳିତ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୩୦୦- ମିଲି Lambda Cyhalothrin ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୧୨୦- ଗ୍ରାମ Flubendiamide ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ସୋରିଷ:

ନିମ୍ନମୁଖ ପାଉଁଶିଆ ରୋଗ ପରିଚାଳନା

ସୋରିଷ ଫସଲରେ ନିମ୍ନମୁଖୀ ପାଉଁଶିଆ ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ଗ୍ରାମ Metalaxyl ଆଉ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ Cymoxanil ଓ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦୦ ଗ୍ରାମ Fosetyl-A1 ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ବାଇଗଣ

ଛୋଟ ପତ୍ର ରୋଗ

ବାଇଗଣ ର ଛୋଟ ପତ୍ର ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଜମି ରୁ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ ଓପାଡ଼ି ଦୂରରେ ଯୋଡ଼ିଦିଅନ୍ତୁ । ଏହି ରୋଗର ବାହକ ପତ୍ରୁଡ଼ିଆଁ ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ -ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦-ଗ୍ରାମ Flonicamid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଆକୁ:

କଟା ପୋକ

ଆକୁ ଫସଲ ରେ କଟା ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମିଲି Chlorpyrifos ଏବଂ Cypermethrin ର ମିଳିତ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ରାତ୍ରରେ ହୋଇଥିବାରୁ କୀଟନାଶକ କୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ କିଲୋଗ୍ରାମ chlorpyrifos ଗୁଣ୍ଡ କୁ ହୁଡ଼ା ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

କୋବି ଜାତୀୟ ପନିପରିବା :

ପତ୍ରଛନ୍ଦା ପୋକ ଓ ବନ୍ଧାକୋବି ବିକ୍ଷା ପୋକ

ଏହି ପୋକ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଫସଲ ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରି ଶୁକ ଓ ଧୂଆଁ ପୁଞ୍ଜା ଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଧରି ନଷ୍ଟ

କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସାରେ ଏହି ଘୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୩୦୦ PPM Azadirachtin କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି କୀଟ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମିଲି Tolfenpyrad ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦ ଗ୍ରାମ Flubendiamide ନାମକ କୀଟନାଶକ ମିଲୁଛି କିମ୍ବା ୭୫ ମିଲି Spinosad, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ପିଆଜ:

ପତ୍ର ଉକୁଣୀ ଘୋକ

ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସାରେ ପତ୍ର ଉକୁଣୀ ଘୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦-ମି.ଲି.ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ PPM Azadirachtin କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ପତ୍ର ଉକୁଣୀ ଘୋକ ର ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦-ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦-ଗ୍ରାମ Acetamiprid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ତୁଷାର ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି
ନୋଡାଲ୍ ଫିସର,
ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି

ଫାକ୍ସ, ଗବେଷଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ,
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଗାଷରେ ଫୁଲ ଲାଭବାନ ହେବା ପାଇଁ ଓୟୁଏଟି କଳିଙ୍ଗ ଉତ୍ପାଦ (ଗାରା, QPM, ଟିସୁ କଲଚର ଗଛ, ଫଳ ଓ ପନିପରିବା, ଯାକ, କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁ, ଛତୁ, ଛତୁ ମଞ୍ଜି, ଜୈବିକ ସାର, ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ, ଜିଆ ଖତ, କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଇତ୍ୟାଦି) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗର ପୂର୍ବନୁମାନ ଓ ପାଣିପାଗ ଭିତିକ କୃଷି ସୂଚନା ନିମନ୍ତେ ଫୁଲ ବିବରଣୀ ପାଇଁ MEGHDOOT ମୋବାଇଲ୍ ଆପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

(Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.aas.meghdoot>)

(iOS: <https://apps.apple.com/in/app/meghdoot/id1474048155>)